
ÖTÜKEN

ÇİLLİ ÇİRPİ-2

Güçlü Kanatların Olsun İster misin?

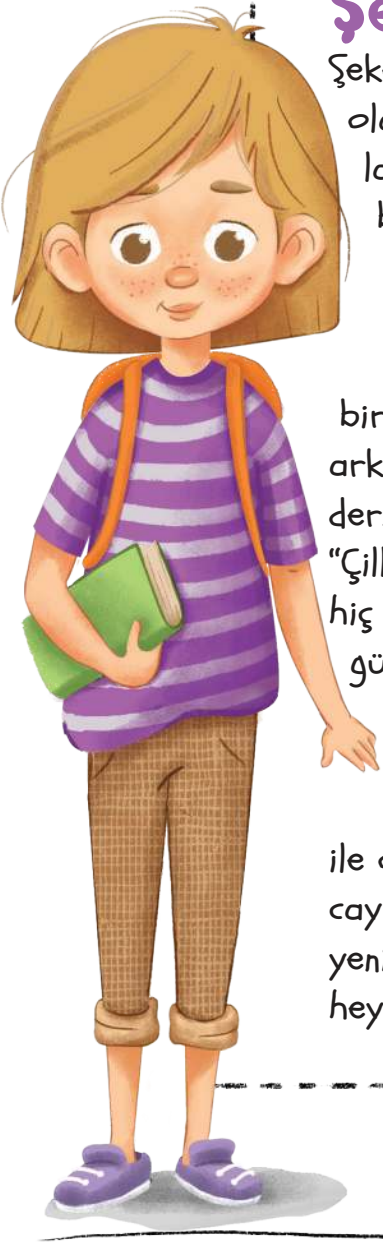
Yazan: Kudret Ayşe Yılmaz

Resimleyen: Zeynep Kalkan

ÖTÜKEN

Haydi
arkadaşlarımızla
tanışalım

Şeker (Çilli Çirpi)

Şeker, 11 yaşında. Yakında 12 olacak. Hem pembe yanaklarında ve minicik, beyaz burnunun üzerinde rüzgâr tarafından hafifçe savrulmuş gibi duran çilleri hem de incecik bir bedeni var. Sahi bütün arkadaşları ona "Çilli Çirpi" der. Şeker'e sen ve ben de "Çilli Çirpi" diyebiliriz. Buna hiç üzülmez, tatlı tatlı gülümser çünkü bu lakabı kendine kendi seçti. En büyük zevkleri kitap okumak ve kedisi Mırık ile oynayıp bahçıvan amcayı izlemek. Doğayla ilgili yeni şeyler keşfederken çok heyecanlanır.

Ekrem Dede

Çilli Çirpi'nin tonton dedesi. O eskiden baytarmış, (yani hayvan doktoru) emekli olunca köyünde yeni bir hayat kurmuş. Aynı zamanda bitkilerle arası çok iyi. Bitkilerden kokular üretmeyi, ufak tefek ilaçlar yapmayı en çok da enfes çaylar demlemeyi sever. Köydeki komşuları ile şahane dostluklar kurmayı başarmış. Eşi Dudu nine ile iyi anlaşırlar. Onun dizine yatar, rahat bir uykudaymış gibi gözlerini kapatır. Pilli radyolarından eski türküler dinleyip sohbet etmeye bayılırlar.

Dudu Nine

Çilli Çirpi'nin çiçekli kıyafetler, renkli patikler giyen şirin ve neşeli ninesi. Başına örttüğü yazmaların kenarlarına oyalar işlemeyi, halılar dokumayı ve lezzetli çörekler pişirmeyi çok sever. Güzel türküler de söyler. Ekrem dedeyle kahve keyfi yapma zamanlarını iple çeker. Akşamları, leziz bitki çaylarını terasta içer ve pırıl pırıl yıldızları izlerler.

Şengül

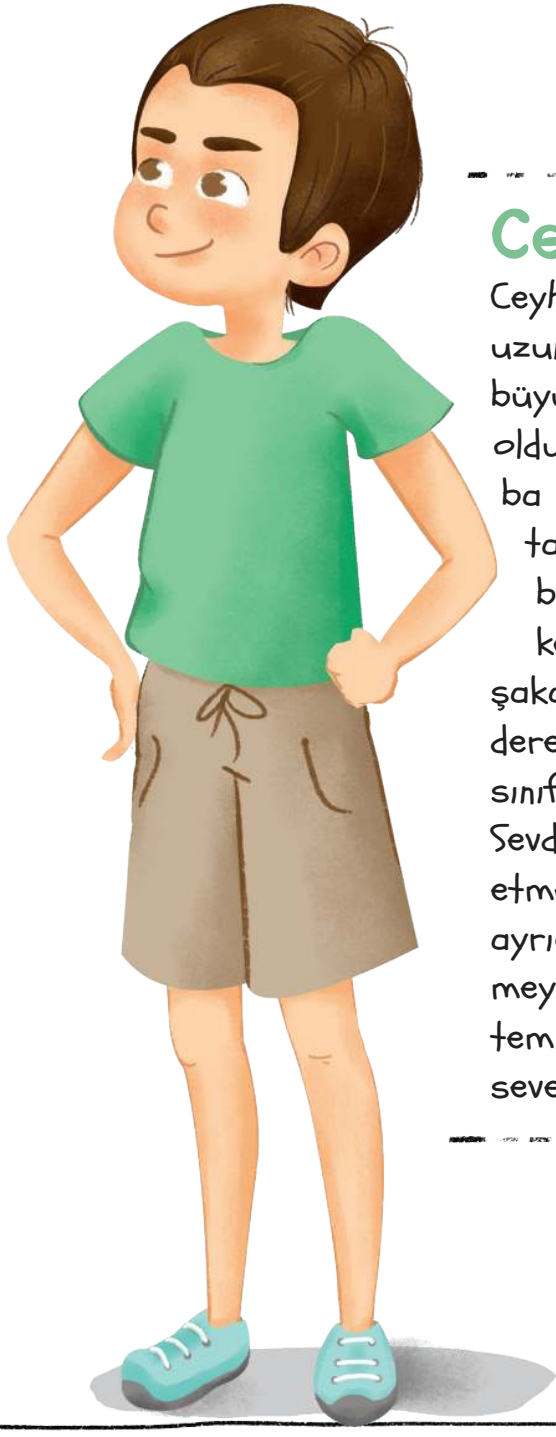
Şengül'ün sarı, iri kıvrımlı, güçlü ve yumuşacık saçları var. Gözleri hep neşeli bakar. Matematik dersinde çok başarılı olduğu için kimsenin anlayamadığı problemleri bile rahatlıkla çözer. Boncuktan bir şeyler örmek konusunda becerikli dir. Sesi güzel olduğu için okul korosundadır. Elmas, Ceyhun, Cumaali ve Zeynep adında çok sevdiği kardeşleri var. Kavga etmekten hiç hoşlanmaz.

Elmas

Elmas'ın vazgeçemediği hobisi ırmak kenarından farklı renk ve şekillerde taşlar toplamak. Etek giymeye ve bantlı ayakkabılara bayılır. Ayrıca biriktirdiği yaprakları kurutup, bir deftere yapıştırarak altlarına hangi ağaca ait olduklarını yazar. Bu defterinin adı 'ağaç kütüğü'dür. Okulun kütüphane kolu başkanıdır. Uzun yürüyüşlerden, neşeli şarkılar söylemekten ve hayal kurmaktan hiç sıkılmaz.

Ceyhun

Ceyhun kardeşlerden en uzun boylu olandır. En büyük merakı arabalar olduğu için bütün araba modellerini ve hatta motor parçalarını bile tek tek bilir. Az konuşur ama çok şaka yapar. İnanılmaz derecede cesurdur. Hep sınıf başkanı seçilir. Sevdiği insanları mutlu etmeye özen gösterir, ayrıca bisiklet sürmeyi, balık tutmayı ve temiz havada uyumayı sever.

Cumaali

Cumaali'nin pırıl pırıl, ela gözleri var. Gülmek ona çok yakışır. Futbol oynamak konusunda iyidir. Çünkü herkesten hızlı koşar. Her renkten misketler ve sporcu kartları toplamaktan hiç vazgeçmez. Sosyal Bilgiler dersinde çok başarılıdır. Minik elektronik eşyalar bozulunca onları ustaca tamir edebilir. Bazen kek ve limonata yapmayı dener.

Zeynep

Şengül'ün en küçük kardeşidir. Çabuk hastalanır, biraz nazlıdır ama bir o kadar da neşelidir. Kısa yürüyüşlerden, renkli tokalardan ve resimli kitaplardan çok hoşlanır. Hayvanları hep sever. Nereye giderse gitsin orada yaşayan hayvanları mıknatıs gibi çeker. Henüz okula başlamadı ama büyüyünce öğretmen olmak istediğini söyler.

"Beyaz bir karga var neneeeeee... Bembeyaz... Süt gibiiiii..."

Çilli Çirpi kırmızı ibikli, kuyruğu dört renkli horoz öter ötmez uyanmış; pembe terliklerini ayaklarına geçirip bahçede birkaç tur atmıştı. Bu sabah yumurta toplamaktan fazlası vardı. Saldırıya uğrayan beyaz bir karga, kış evinin **sekmesinde*** hayata küsmüş, hüzünlü ve ürkekçe beklemekteydi. Onun çok korktuğunu anlayınca bağırmayı bırakıp "Nene..." diye fısıldadı ama ninesinin bunu işitmesi imkânsızdı.

Sekme: Merdiven basamağı demektir.

Kuşları yıldırım çarpmadığını çünkü kuş tüylerinin elektrik geçirmediğini ve eski evlerin güneş gören, rüzgâr değmeyen yerlerine kuş evleri yaptırıldığını Ekrem dededen şaşırarak dinlemişti. Kuşların insanlar tarafından her zaman sevildiğini; hatta Dudu ninenin isminin de bir kuş isminden geldiğini öğrenmiş ve hayvan pusulasına, kuşlarla ilgili bölümü yazmaya böylece karar vermişti. O günden beri kuşlar ve insanlar arasında gözle görülmeyen bir bağ olduğuna inandı. Kuşların kanatlarını insanların kalplerine benzetti. Ne zaman heyecanlansa kalbinin uçtuğunu ve kalplerin sevilen, özlenen kişilerin olduğu yere doğru kanat çırparak kaçtığını düşündü.

Beyaz kargaya şefkatle bakarken kargalarla ilgili okuduğu şeyleri bir bir hatırlamaya başladı. **Onların çok akıllı olduğunu, parlayan madenî ve cam eşyaları merak edip aldığını, köpek gibi havlayıp kumru gibi gukladığını hatta insan gibi kahkaha attığını** okuyunca epey gülmüştü; fakat kitaplarda beyaz bir kargadan hiç bahsedilmemişti. Sanki ışıltılı siyah rengi, yağmurda ıslanınca boya misali bir anda akıp gitmişti. Çilli Çirpi kuşa çok küçük hareketlerle yaklaşmaya karar verdi. Bir yandan da sıcacık bir sesle sevgi sözleri mırıldanıyordu.

Böyle olunca beyaz karga kendini rahat ve güvende hissedebilirdi.

“A benim güzelciğim! Ne olmuş sana böyle? Neden korktun bu kadar? Nenem sana şimdi kocaman bir tas culukaşı yapar. İçine de hiç tuz katmaz. Onu hapur hupur yiyince keyfin yerine gelecektir. Bana sık sık yapıyor. Bulgurla yoğurdu şöyleeeee karıştırıyor... Hem enik Şıngıl’ın tabağına, kuyumuzun şerbet kadar tatlı suyundan koyarız. Kanasıya içersin. Üzülme. Herkes bazen kötü durumlara düşebilir. Senin kanadın neden kalkmıyor?

Eyvaaahhhhh, kanadın kırılmış! Gaganın etrafı da kanamış. Hadi gel kucağıma beyaz kargam! Yerde durmaya devam edersen başka hayvanlar sana zarar verebilir.”

Beyaz karga, minik gözlerini kapatıp en köşeye iyice sokuldu. Çilli Çirpi, onu ellerine bir avuç pamuk alır gibi nazikçe aldı ve bembeyaz başına iyileştirici bir öpücük kondurdu. Canını acıtmaktan çekiniyordu. Koşmadan yavaş yavaş mutfağa kadar ilerledi. Dudu nine **seherde*** yoğurup üzerine kuru bir bez örterek dinlendirdiği hamurla hazırladığı **lokurları*** tepsiye dizmiş, fırına sürüyordu.

Yanına gidip diz çöktüğü ninesinin **"Ohhhhh benim gül kızım, uyanmış da ninesine yardıma mı gelmiş?"** diyerek kucakladığı Çilli Çirpi, hiç ses çıkarmıyordu. Dudu nine birden kaygılandı, yoksa torunu hastalanmış mıydı? **"Şeker neyin var kızım?"** diye sorunca Çilli Çirpi kafasıyla elindeki beyaz kargayı işaret etti.
"Oooyyyyy! Nereden buldun sen buncağızı? Vah vah..." diyen ninesi, kuşun eve getirilişine sinirlenmedi. Rahat bir nefes alan Çilli Çirpi, kış evinin önünde kargaların kara bir duman gibi hızla inip kalktığını görünce o köşeye koştuğunu ve beyaz kargayı bu saldırıdan nasıl kurtardığını heyecanla bir çırpıda anlattı.

Neden kargalar böyle bir kavganın içine girmişlerdi ki?

Dudu ninenin verdiği culukaşını pek yiyemese de sudan birkaç yudum alıp ıslattığı ekmeği tırtıkladı beyaz karga. Doymuş olmalıydı ki gözleri kapandı. Kırmızı battaniye

Seher: Güneş doğmadan evvelki zaman demektir.
Lokur: Haşhaşlı hamurun kıvrılması ile yapılan küçük ekmek demektir.

parçasının üzerine çekilip uykuya daldı. Kederle kuşu izleyen Çilli Çirpi'ye ninesi: **"Beyaz kargayı bırakalım uyusun ve iyileşsin. Hadi kalk, seninle karşı komşuya gidelim Şeker'im!"** dedi. Karşı komşunun bahçesinden şen sesler geliyordu.

Kocaman, lacivert, iki kanatlı kapıdan girdikleri evin geniş bir **avlusu*** vardı. Avlunun her yanına serpilerek açmış birbirinden güzel, rengârenk çiçekler onları karşıladı. Gölgede boy vermeyi seven beyaz, sarı ve pembe begonyalar, ak çiçeklerinde **çiy*** taneleri parıldayan iri yapraklı zambaklar pek güzel görünüyordu. Birbirine karışıp etrafa elmas tozu gibi saçılan şahane kokular, beyaz karga için epey üzülen kalplerine iyi geldi.

Çilli Çirpi, evin tül perdeli salon kapısına yaklaştıklarında elini çok dallı ve yapraklı fesleğenlere sürdü. Başı sallanan fesleğenlerden yükselen koku o kadar tesirliydi ki şaşkına döndü. Dudu nine tebessümle: **"İşte bizler de bulunduğumuz bahçelerde buna emsal* bir hoşluk bırakmalıyız değil mi kızım?"** dedi. Bu sözü açıklamaya vakti kalmadan komşu nine koşar adım yaklaşmış ve Dudu nineye sarılmıştı bile:

"Hoş geldiniz komşum, ne iyi ettiniz de geldiniz!"

"Hoş bulduk komşum!"

"Ooooo bu tatlı kız, senin torunun değil mi?"

"Doğru bildin komşum. Senin torunların da dün geldi sanırım. Seslerini duyduk sanki..."

Avlu: Bir yapı veya yapı grubunun ortasında kalan üstü açık, duvarlarla çevrili alan, bahçe demektir.
Çiy: Havada buğu durumundayken akşamın ve gecenin serinliği ile yerde veya bitkilerde toplanan küçük su damlaları, şebnem demektir.
Emsal: Benzer, eş demektir.

"Evet! Arka bahçede oynuyorlar. Dur seslene-yim de gelsinler. Şengüllllll, Elmasssss, Ceyhunnnnn, Cumaaliiiii, Zeynepppppp..."

Ninelerinin seslenişini duyan çocuklar; bol suyla göbe-ğini büyütmüş taze lahanaları gören oğlaklar kadar neşeli gelirken kumral saçları iki yandan bağlı Çilli Çirpi'nin koca-man, kahverengi gözleri ile karşılaştılar. Dudu nine; önce arkasına saklanmaya yeltenen torununu, sonra **"Köyü-müze hoş geldiniz pamuk kuzumlarıımmmmm!"** diyerek diğer çocukları öpüp bağrına bastı. **"Komşum çocuklar tanışsın, arkadaş olsunlar. Mis gibi calba* çayı yapmıştım, içeri geç de ikram edeyim sana."** diyen ev sahibi nineyi memnuniyetle takip etti. Ni-neler gözden kaybolunca çocuklardan sarı ve kıvırcık saçlı olan gülümseyerek söze girdi:

Şengül: Adın ne?

Çilli Çirpi: Şeker ama arkadaşlarım Çilli Çirpi der.

Ceyhun: Ne demek ki Çilli Çirpi?

Çilli Çirpi: Yani hem çilleri var hem de incecik demek...

Zeynep: Sana böyle dediklerinde üzülmüyor musun?

Calba: Bir tür ada çayı demektir.

Çilli Çirpi'nin Akıllı Sözlüğü

Haydi değerli araştırmacı,
en sevdiğin kalemi eline al!
Bakalım aşağıdaki kelimelerin hangi
sayfada olduğunu bulabilecek misin?

S. ... = Kaçıncı sayfada olduğu

Ahali: Topluluk, halk demektir.
S. ...

Avlu: Bir yapı veya yapı grubunun ortasında kalan üstü açık, duvarlarla çevrili alan, bahçe demektir.
S. ...

Arabaşı: Hindi veya tavuk etiyle hazırlanan, pişmiş ve dondurulmuş hamurla birlikte yenen çorba demektir.
S. ...

Bedesten: Kapalı çarşı demektir.
S. ...

Calba: Bir tür ada çayı demektir.
S. ...

Camekân: Camla çevrili bölme demektir.
S. ...

Haydi resfebe sayfamıza

Resfebe ne demek mi?

Eğlenceli bir oyun!
Okuduğun kitapta geçen kelimeleri harf, sayı ya da resimlerle anlattık. İşte sana birkaç örnek:

H + + N = HAYVAN

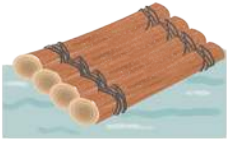
 + = AYAK

Ç + = ÇİÇEK

1-   = ...?

2-   = ...?

3-   = ...?

4-   = ...?

5- L = ...?